

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שלישי ד' אב תשפ"א | דף היומי בבלי: סוכה ו | דף הכולל: יומא סה.
דף היומי בהלכה: מתחילת סימן תרכ"ה עד סימן תרכ"ו אמצע סעיף א' הגה "ומיהו".
מוסר: שם עולם - פרק י"ד עד 'וכן אבותינו במצרים'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: פרק יא 'והנה דברתי עד הגה' עד 'הקנאה גם היא'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

עין תחת עין - סיפור מפעים שאירע בת"ת קרלין במודיעין עילית | "ראיתי את הרבי עומד ליד החלון ומשליך אבנים כטנות החוצה" | האם מותר לקחת 'קלי צום' בשבת ערב ט"ב? | 2188

על דא ועל הא

לצידו בחנות עמד אברך עבדקן, אצילות ויראת
שמים חופפות אותו. האיש החל לבחון את ר' יעקב
בשבע עיניים, עוקב אחר הילוכו, תנועותיו, דיבורו...
לפתע, ניגש ושאל אותו: "אתה מכיר אותי?"

כוחה של מילה טובה

יהודים, ויש מצוה להתפלל במניין, כלומר - בנוכחות עשרה יהודים. יש לי תשעה בפנים, בבית הכנסת. אני מחפש את העשירי. הרי אתה יהודי בעל לב חם, אתה נראה לי מתאים!"
"ולי נראה", צחק הנער, "שאיך אמרת - מניין, זה מתחרז עם 'אינני מעוניין'. ובכן. אינני מעוניין!"
"יפה אמרת!" - החמיא ר' יעקב. "אכן כן, אלא שהמילה מניין מתחרזת להפליא גם עם צמד המילים 'אני מעוניין!' - בוא ותצטרף, זה גם יום היארצייט של אבי, אני זקוק למניין כדי לומר קדיש לעילוי נשמתו" - ניסה לפרוט על מיתרי הרגש...
הנער משך בכתפיו, וגילה כי הוא כלל לא יודע להתפלל. "זו הבעיה?" - שאל ר' יעקב, "וכי נראה לך שאני נולדתי כידוע להתפלל? - הרי אותי לימדו, אלמד אפוא גם אותך. תעמוד על ידי, אראה לך מה אומרים ומתי, מה בלחש ומה בקול, ותזכה להתפלל! הלא לבטח ידעת כי אבא שבשמים מצפה לתפילות של בני ישראל, ובכללם - לתפילה שלך, הוא מייחל מתי יזכה לשומעה!"

שעה שקטה ורגועה, צהרי היום, בבאר שבע הסואנת. הרה"ח ר' יעקב טויסיג זצ"ל, שהתגורר באותה עת בעיר, ביקש להיכנס לבית הכנסת ולהתפלל תפילת מנחה, וביום הזה - ביקש לעבור לפני התיבה, שכן זהו יום היארצייט לאביו.
הוא מגיע לבית הכנסת בשעה היעודה לתפילת מנחה, ומגלה כי התקבצו בו יחד עמו בסך הכל 9 אנשים. דקות ארוכות חולפות, העשירי ממאן לבוא, והשעה מתחילה להיות מאוחרת... בלית ברירה יצא אל הרחוב, בחפשו אחר עשירי למניין. לא הרבה אנשים עברו ברחוב באותה שעה, והמעט שכן - נראו כעסוקים מדי, או צעדו בלוויית בני משפחותיהם.
לפתע חלף על פניו בחור בעל שער מגודל, ור' יעקב פנה אליו בחיך והציע לו להצטרף ולהשלים מניין לתפילה. "מניין?!" - נעץ בו הנער מבט מבולבל, "מה זה?"
"אוהו", השיב ר' יעקב, "הנה, כבר זכית היום. אלמדך מהו מניין. מניין, זה כשעשרה יהודים מתקבצים יחדיו לתפילה. יש חלקים מיוחדים בתפילה שאינם נאמרים אלא בנוכחות עשרה

ר' יעקב מצמץ בעיניו, התאמץ להיזכר, ומבלי משים נפלטו מפיו המילים: "אבל זה לא היית אתה, זה היה בחור אחר, מגודל שיער, נראה אחרת לחלוטין..."

"כן, כן" - פרץ האברך בבכי, "זה הייתי אני! שנים אני מחפש אחריו, מבקש להודות לך על שפקחת את עיניי, על שבזכותך גיליתי את בורא עולם. לא אשכח את מילותיך על כך שבורא עולם מצפה לתפילתי, ושלכל יהודי יש נשמה גבוהה, גם לי! באותו יום ניעור בי הניצוץ, ומאז - התקדמתי צעד בצעד, עד שהפכתי ליהודי שומר תורה ומצוות. 14 שנה חלפו מאז, וכיום אני שוקד על התורה, וזכיתי שביתי יהיה בית של תורה ויראת שמים!"

סיפור נפלא זה, סיפר אחיו של ר' יעקב, יבדלחט"א המשפיע הגה"ח רבי אהרן טויסיג שליט"א, וללמדנו בא: לעולם לא נוכל לדעת מה נחולל בכוחה של מילה טובה. לפעמים, ביטוי חם, יחס אוהד, מילה במקום הנכון, טפיחה על השכם, עשויים לחתום חותמת נצחית בנפשו של אדם, עשויים להביאו לחולל מהפכים אישיים אדירים. סביב כלנו מסתובבים אנשים, מצפים ומייחלים למילה טובה, ולעולם לא נדע מה נחולל ולהיכן נוביל את מי שישמע אותה מאיתנו...

הבה נאמץ את המילים הטובות, לפזרן בלי לחשוב, לא להתקמץ בהן. להחמיא, לתת מילות תודה והערכה, אפילו לומר 'בוקר טוב' מחוייך. זה מחיה אנשים, בכירים כפשוטים, צעירים כמבוגרים, בני נוער כקשישים. כל אחד זקוק למילה טובה, גם הנהג, גם המוכר, גם המלמד, גם החברותא, ולבטח - ילדינו ובני משפחתנו... הבה ניתן מילים טובות, כמה שיותר, בהערכה כנה, מתוך רצון לקרב לבבות. מילה טובה בונה עולמות!

(הרה"ג ר' אשר קובלסקי שליט"א, הובא ב'אור הפרשה')

"לא נראה שהוא יזכה לכך היום..." - התעקש הנער, "כבוד הרב, אני לא דתי. גם אם תלמד אותי להתפלל - אני לא ראוי להתפלל. לא מתאים לי..."

"מה!?" - נחרד ר' יעקב, "וכי מה חשבת, שאין לך נשמה יהודית גבוהה ועילאית? אם אתה יהודי יש לך לב חם, ואבא שבשמים מחכה לך, מצפה לתפילתך. לא משנה מה מצבך כעת, אבא שבשמים ממתין לתפילתך, מייחל לך בכל לב. אנא, אל תאכזב אותו ואותי, בוא נתפלל יחדיו..."

לנוכח המילים החמות, נמס לבו של הבחור, והוא הצטרף לתפילה - לראשונה בחייו. הוא אמר את המילים במבוכת מה, ועמד על מקומו לאורך כל חזרת הש"ץ. לאחר מכן נפרד מר' יעקב לשלום, ואיש מהם לא ידע כי הם עתידים לשוב ולהיפגש... חלפו שנים רבות. ר' יעקב הספיק לעבור דירה לירושלים, זקנו הלבין קמעא, ובאחד הימים הגיע לחנות בשכונת גאולה בירושלים. לצידו, בחנות, עמד אברך עבדקן, אצילות ויראת שמים חופפות אותו. האיש, שלצידו עמדו כמה ילדים חייכנים שזוך יהודי נסוך על פניהם, החל לבחון את ר' יעקב בשבע עיניים, עוקב אחר הילוכו, תנועותיו, דיבורו...

לפתע, ניגש האברך אל ר' יעקב, ושאל אותו: "אתה מכיר אותי?" כשר' יעקב השיבו בשלילה, שב הלה ושאל: "האם גרת פעם בבאר שבע?"

"אכן כן", השיב ר' יעקב. לנוכח תשובתו, פרצו מעיני האברך דמעות נרגשות: "האם יתכן שפעם היית צריך מניין, ומשלא מצאת - פנית אליי והכנסת אותי לבית הכנסת, והדרכת אותי בתפילה לראשונה בחיי?"

בעניינא דיומא - תשעת הימים

והנה הימים ימי תשעת הימים, וכדי שלא נהיה כסוס כפרד אין הבין, ונעבור אותם בצפייה גמורה ומוחלטת שיעברו ויחלפו כבר, כדי שנוכל לחזור ולהתקלח במים חמים עם סבון, לאכול בשר ולשתות יין, כדאי שנתבונן מעט בעניינים

רעיון של הרב דלסר, על 'בעיטה בלב', של הימים הנוראים ומה שאנחנו צריכים להסיק ממנה לימי בין המצרים

אליעזר (לייזר) רוט

לבוראו, ואל לו לאדם לחכות שיעברו כבר חלילה וחלילה. היטיבו עורכי הספר 'מכתב מאליהו' והעניקו לאמירה הזאת, המובאת שם בקיצור נמרץ, את הכותרת 'בעיטה בלב'... והנה הימים ימי תשעת הימים, וכדי שלא נהיה כסוס כפרד אין הבין, ונעבור אותם בצפייה גמורה ומוחלטת שיעברו ויחלפו כבר, כדי שנוכל לחזור ולהתקלח במים חמים עם סבון, לאכול בשר ולשתות יין, כדאי שנתבונן מעט בעניינים. כמובן שימי בין המצרים וימי האבל על החורבן הם לא התכלית הנרצה, ואנחנו מאוד מקווים שבקרוב יזרח עלינו אורו של משיח ונזכה לגאולה השלמה ולא נצטרך עוד להתאבל על החורבן.

מִן הַרְבֵּי דְסֵלֶר זצ"ל מדבר בספרו 'מכתב מאליהו', על מי שעומד בימים הנוראים תחת אימת הדין, ונכנס לאווירה של יום הדין וכל כולו רצינות תהומית והכנה נפשית לקראת הדין הגדול והנורא, ובתוך כל אלו חולפת בלבו מחשבה שבה הוא מצפה ומחכה שיעבור כבר יום הכיפורים, כדי שיוכל לחזור לשגרה. אדם כזה, כותב הרב דלסר, הרי הוא כאותם גויים שמבעטים בסוכה מחמת החום, כפי שכתוב שיהיה לעתיד לבוא, שיבואו אומות העולם ויבקשו מצוה. כי הימים הנוראים הם ימים נפלאים של התקרבות האדם

לאבד את השמחה חלילה וחלילה, וכבר הובא בספרים הקדושים שאמרו פשט במאמר חז"ל 'משנכנס אב ממעטין בשמחה', שבחודש אב השמחה של האדם גורמת למיעוט של כוחות הרע, ולכן חשוב לשימור, אבל אל ימלא אדם פיו שחוק ועל השמחה להיות מאופקת והיא אינה סותרת בכח זה את האבל והצער על החורבן כמו שאמר החכם שהפרוש אבלו בלבו וצהלתו על פניו.

אבל כל עוד לא זכינו לבניין בית המקדש, אנחנו לא צריכים למאוס באבל עצמו, ולמרות שהדבר קשה ומעיק, אנחנו צריכים לזכור שזה בעצם רק ביטוי חיצוני למה שאמור היה להיות הרגשת הלב הפנימית, של צער עמוק על כך שנלקח מאתנו בית המקדש ואין לנו לא מזבח ולא קרבנות, לא תמידים ולא מוספים, ואין לנו כהן אשר כמלאך מיכאל משרת. אבל חשוב לזכור שגם בזמן אבילות אין זה אומר שצריך

יומא דהילולא

כשהגעתי אל בית הרבי ראיתי מחזה מוזר: הרבי בכבודו ובעצמו עומד סמוך ליד החלון, ידו מלאה אבנים קטנות, והוא משליכן אחת אחת מהחלון החוצה...

ליומא דהילולא של הרה"ק בעל 'קדושת ציון' מבאבוב זצ"ל הי"ד

דינו למאסר. המשפט הקשה שהיה צפוי לי התבטל, מכיוון שהעד הראשי כבר לא היה יכול להעיד כנגדי. (היכל באבוב).

הרב החסיד ר' משה דוד שטרומ סיפר סיפור מופת, שהוא היה נוכח בו: נוכרי פתח בבאבוב חנות עם כל מיני סחורות. חנויות היהודים הפסידו את כל מחייתם, כי הנוכרים בכל בגלילות הוסתו נגד היהודים על ידי הפמרים ימ"ש לקנות רק אצל הנוכרי, אולם לא יכלו לעשות דבר כנגדו.

פעם אחת בזמן סעודת מצווה ביקש רבינו עשרה דגי הרינג. לא היה מקום לקנות אותם כי אם אצל אותו נוכרי, והביאו אותם משם. התחיל רבינו לחתוך את הדגים ולפתע הכריז בקול גדול: "הדגים מסריחים. ריח של נפט יוצא מפיהם". והשליכו אותם.

מיד לאחר מכן שמעו את מכבי האש שנסעו לחנות של הנוכרי, מכיוון שפרצה שם שריפה כתוצאה מחבית נפט שנדלקה. כל החנות נשרפה לגמרי, כך שמסחר הנוכרי אבד כליל, ונעשה הרווחה גדולה ליהודים.

ומעשה נוסף. בעיר לימנוב היתה כלה, שחלתה עד שהגיעה לשערי מוות והיתה ללא הכרה. המשפחה שמעה שיש סגולה לרפואה על ידי שקורעים את התנאים. הם עשו כך, ומיד לאחר מכן הכלה פתחה את פיה ואמרה שתי מילים: "רב, כפרה".

הם לא הבינו למה התכוונה, אבל מכיוון ששמעו שאמרה "כפרה", לקחו תרנגולת ועשו לה סדר כפרות, למרות שזה היה באמצע השנה. אחרי כן הוטב מצבה, עד שחזרה לאיתנה בבריאות שלימה. אז סיפרה, שראתה את רבינו (היה זה לאחר פטירתו) שאמר לה, כי סגולה לרפואתה שיעשו סדר כפרות. מכיוון שלא יכלה לדבר, אמרה רק שתי מילים - "רב, כפרה", כלומר שהרב ציווה לה לעשות כפרות. אחרי שהתרפאה שבעז"ה, כתבו תנאים חדשים.

סיפר החסיד ר' יעקב בייגל מקראקא ז"ל: במשך שנים רבות התפרנסתי מניהול מאפיה גדולה. גוי שכן קינא בהצלחתי. הוא שכר עדי שקר ללכת לאנשי הרשות ולספר כי המאפיה מזוהמת, וכי שרצים נמצאו בכיכרות הלחם. הוא גם שיחד את אנשי המשטרה הרשעים, שיכנסו למאפייה ויעמידו פנים כאילו מצאו שהמקום לא נקי.

חשתי מאוד, הייתי עלול לא רק לקפח את פרנסתי, אלא גם לשבת במשך מספר שנים בכלא. בצר לי קמתי ונסעתי לבאבוב. כשהגעתי אל בית הרבי הרה"ק רבי בן ציון האלברשטם זצ"ל הי"ד, ראיתי מחזה מוזר: הרבי בכבודו ובעצמו עמד סמוך ליד החלון כאשר ידו מלאה אבנים קטנות, והוא משליכן אחת אחת מהחלון החוצה.

עמדתי והבטתי בתמיהה, עד שהרבי הבחין בנוכחותי ואמר: "ראה נא מה שאני עושה. זרקתי פירורי חלה יבשה אל היונים, והנה באים ביעף עורבים, עופות טמאים אכזריים, ודוחקים את רגלי היונים. לכן אני משליך את האבנים לעבר העורבים לגרשם, כדי שהיונים יוכלו להתפרנס במנוחה".

כשמעתי את הדברים האלו, הזדרזתי וסיפרתי לפניו את הצרה שאליה נקלעתי. הרבי השיב לי מיד: "הלא בזה אני עוסק עתה. מגרש את הטמאים המטרידים את מנוחתן של היונים הכשרות".

כאשר הגשתי לפניו אחרי כן את הקוויטל שכתבתי באריכות, חזר ואמר לי: "אל תדאג. כבר גירשתי את הטמא ולא יוכל להרע ליונה. כנסת ישראל נמשלה ליונה. סע לביתך לחיים ולשלום, ותבשר לי בשורות טובות".

כאשר חזרתי לקראקא, נודע שהשלטונות תפסו את הנוכרי שהלשין עלי בפשע נורא של שותפות עם שודדים רוצחים, ונגזר

(פניני עין חמד)

אותו הבן הבהיר לבחור בתוקף כי אין על מה לדבר, ולא ייתכן לתת לבחור צעיר להספיד אדם גדול, בזמן שמשתתפים בלוויה תלמידי חכמים כה רבים. אך אותו בחור לא ויתר, ואמר בקול תקיף: "אם תתן לי בצורה יפה - מוטב. ואם לא - אני אקח את המיקרופון בכוח, ואספיד!"

שלא ידעתי מאלו הכללים, אבל תורה היא, וללמוד אני צריך! המגיד-שיעור נעתר לבקשתו, והמשיך את השיעור. כעבור חמש דקות הפלאפון של אותו צדיק החל לנגן... גלין, גלין, גלין. כמובן שמיד הוא שלף את הפלאפון, וכיבה אותו. "המגיד שיעור הראה לו את אי-שביעות רצונו, והמשיך את השיעור. לא עוברות חמש דקות נוספות ושוב: גלין, גלין, גלין. סבלנותו של המגיד-שיעור פקעה, והוא הפסיק את השיעור. נעמד הצדיק הזה שוב על רגליו, והתחנן על נפשו שהוא לא אשם: 'כיביתי את הפלאפון. זה ממש מעשה שטן! אני לא יודע היכן לשים את עצמי! תסלח לי!' "המגיד שיעור נעתר שוב לבקשתו והמשיך. והנה עוברות דקות ספורות והגלין, גלין... שלו החל מנגן. המגיד שיעור סגר את כל הספרים שהיו מונחים על השולחן, וזעק: 'כך לא לומדים תורה!!!' וסיים את השיעור. "הצדיק הזה נעמד על רגליו בפעם האחרונה ואמר: 'אני לא מוכן שיהיה ביטול תורה על חשבונתי! גבי צר מלהכיל עוון גדול כזה'. ולעיניהם המשתאות של כל מאות המשתתפים הוא קם ויצא בבושת פנים". ואז, המשיך אותו בחור את דבריו בלוויה, וזעק: "כולכם שמעתם כאן את הסיפור הזה, אבל פרט אחד אף אחד מכם לא יודע... שהפלאפון היה ש-ל-י!!! אני ישבתי לידו, והצדיק הזה ראה שאני מסמיק, לכן לקח את כל הביזיונות עליו כדי שאני לא אתבייש!" ויגעו כולם בבכייה...

(להתעדן באהבתך - ברכת דוד)

ביום ט' באייר תשע"ג, בלוויה גדולה שהתקיימה בירושלים, ליוו רבים מגדולי ישראל את אחד מתלמידי החכמים שבדור, ואף ספדו לו. באמצע ההספידים ניגש בחור ישיבה כבן עשרים וארבע לאחד מבני הנפטר, וביקש ואמר לו שאף הוא רוצה להספיד... אותו הבן הבהיר לבחור בתוקף כי אין על מה לדבר, ולא ייתכן לתת לבחור צעיר להספיד אדם גדול, בזמן שמשתתפים בלוויה תלמידי חכמים כה רבים. אך אותו בחור לא ויתר, ואמר בקול תקיף: "אם תתן לי בצורה יפה - מוטב. ואם לא - אני אקח את המיקרופון בכוח, ואספיד!" לאותו בן לא הייתה כל ברירה, והרשות ניתנה. הבחור תפס את המיקרופון, ופרץ בבכי שנמשך דקות ארוכות. כשנרגע מעט, סיפר: "בשנת תשס"ט, נכנס הנפטר הדגול לשיעור שמתקיים בירושלים על סדר טהרות, כאשר אחד מכללי הברזל הוא שצריך לבקש רשות להיכנס לשיעור. השיעור הזה מונה כשלוש מאות וארבעים משתתפים, וכשמתחיל - אין נכנס ואין יוצא, הדלתות ננעלות! מיותר לציין, שמי שנכנס לשיעור עם פלאפון, כמוהו כמכניס 'דבר אחר' לבית-המדרש!" "הנפטר הדגול לא ידע את הכללים הללו, ונכנס מבלי לבקש רשות. המגיד-שיעור פתח את השיעור, והנה הוא מגלה כי יש כאן אורח שאינו מן הקרואים... באותו רגע הוא הפסיק את השיעור, והמתין. כמה מהתלמידים ניגשו אליו ואמרו לו שצריך אישור להיכנס לשיעור. נעמד הצדיק הזה על רגליו, ואמר: 'אני מתנצל

מה קורה לילד היקר שלכם כשהמרמלדה המסוכרת הזפכת להיות 'חלק' ממנו, וכיצד מסבירים לו מדוע כדאי לו לזוותר על האריזה הססגונית הקורצת מן המדף

חותמת עם נשמה - פרק שנים עשר בסדרת 'חורים בתפקיד' מאת המחנך הרב פנחס ברייער שליט"א

ילדינו מתחנכים מינקות על הקפדה בלתי מתפשרת בנושא הכשרות, וכשהם גדלים מעט הם כבר יודעים לזהות בעצמם את חותמות הכשרות המקובלות בבית, שהן תנאי בלתי עביר להכנסת המאכל לפה.

אוכל הוא אחד הנושאים החשובים בבית, בכל בית... כיהודים המקפידים על קלה כחמורה, תופס נושא כשרות המזון מקום חשוב בסולם הערכים המשפחתי. זאת כמובן מתוך ידיעה כי המאכלים שאנו מכניסים לפינו לא רק מחזקים את הגוף, אלא גם משפיעים על הנשמה.

בכל זאת, חשוב להקנות להם את הפן הרעיוני שמתחת להקפדה הטכנית על הכשרות. חשוב להסביר כי כל מה שאנחנו מכניסים לפה עובר אל מערכת העיכול, ובסיומו של תהליך ביולוגי המאכלים הופכים לחלק מאיתנו, כלשונו של בעל ה'מסילת ישרים': "והמאכלות האסורות יתירות בזה על כל האיסורים, כיוון שהם נכנסים בגופו של האדם ממש ונעשים בשר מבשרו". הכנסת דבר איסור לתוך גופו של האדם משפיעה לא רק על נשמתו, אלא גם על המציאות הגופנית שלו. אדם שאכל דבר איסור, נהפך לבהמי יותר ורוחני פחות.

ה"אופיי" של החיות הדורסות

הרמב"ן (דרשת תורת ה' תמימה) מסביר בהרחבה במספר מקומות, שהתורה התירה ליהודים לאכול דווקא מבעלי החיים העדינים, הרכים והרגישים, ואסרה לאכול מהחיות האכזריות, הבהמות הרעות והעופות הדורסים. לדבריו הקדושים, וכך כתבו עוד מרבתינו הראשונים, בחר הקב"ה לאפשר לנו לאכול דווקא מבעלי החיים שלא מציקים ומתאכזרים לאחרים, ואסר עלינו לאכול מבעלי החיים בעלי המידות הרעות והמושחתות, כי אם נאכל משרם, נכניס לגופנו לא רק את בשרם, אלא גם את תכונותיהם הרעות. התורה אסרה גם אכילת שקצים ורמשים, שלא נהיה מורכבים מחומרים מאוסים.

חז"ל הקדושים גילו לנו גם שמאכל אסור גורם לטמטום הלב ויוצר חסימה לכל דבר שבקדושה; עד כדי כך, שעניין "ונטמטם" חל גם על מי שחייב לאכול מאכל איסור בציווי רופא, ובעצם מקיים באכילה זו מצוות "ונשמרתם מאד לנפשותיכם"; בכל זאת, לדעת כמה פוסקים, הטמטום קיים, כי במציאות יש בגופו חלקים שבמקורם היו מאכלי איסור.

ה'אור החיים' הק' (פ' אחרי יח, יג) מביא בשם האר"י, שלפעמים קורה שהאדם מתהפך בטבעו ומזוגו מטוב לרע, והוא עצמו תמה ומשתומם על כך, ואינו יודע מה הסיבה, ויש לדעת כי לעיתים הדבר נגרם בגלל אכילת מאכל שיש בו מחלקי הרע.

לסמוך על 'החובש השכונתי'

לדינו אינם נתקלים כמעט במוצרים של נבלות וטרפות, חלילה. מדפי הסופרמרקט מלאים ברוך ה' מוצרים שעליהם חותמות מחותמות שונות, ולפעמים קשה לילד להבין מה הטעם בהקפדה הנהוגה אצלנו בבית, מה הבעיה במוצר פלוני ובחותמת כשרות פלונית, ולמה אי אפשר להתנער מכל זה ולטעון: יש הכשר כלשהו, זה העיקר, מעבר לזה לא אכפת לי...

במקרים כאלו עלינו להסביר לילדים מה שה'מסילת ישרים' מסביר (בפרק יא): למה הדבר דומה? למין מאכל שרוב הרופאים המומחים אסרו לאוכלו, והם טוענים בתוקף שיש בו חומרים מסרטנים, ומנגד, יש חובש שכונתי בודד שעבר קורס עזרה ראשונה הטוען שאין מה לחשוש, ואפשר לאכול ממנו חופשי... האם מישוהו מאיתנו יסמוך על אותו חובש?! ברור שדעתו

בטלה ומבוטלת לדעת המומחים...

כך בנוגע בענייננו: כשילד יודע שממתק כלשהו כולל בתוכו ג'לטין למשל, ושומע שהוא חומר המופק במקרים רבים מעצמות של נבלות וטרפות או בעלי חיים טמאים, הוא מבין שיש כאן ספק כשרותי רציני, שיש כאן ספק "ונטמטם". שהרי אם ייכנסו אל גופו ח"ו אותם חומרים מפוקפקים, הם יהפכו לחלק ממנו ויפריעו לו להתקדם ולהתעלות, כי נפשו תיפגם. ולכן אם לא יהיה על הממתק חותמת כשרות מהודרת, יהיה לו כוח להתנזר ממנו ולא לחפש היתרים.

כשרבי עקיבא איגר "מריח"

נסיים בסיפור נורא שאירע אצל הגאון רבי עקיבא איגר זצ"ל, כאשר אם בוכייה הגיעה עם ילדה בן השבע, וסיפרה בדמעות שלפתע נעלם לילד כל החשק ללמוד.

הגר"ע הרהר מעט, והשיב לה שמן הסתם אכל הילד דבר שאינו כשר, וזו הסיבה לטמטום המוח שלו. תמחה האם: הרי אצלנו הכול כשר, איננו מכניסים לביתנו מצרך שיש בו ספק? אך הגר"ע בשלו. בקדושתו התירה "הריח" שהסיבה לטמטומו של הילד היא אוכל לא כשר.

הלכה האישה לביתה, והחלה לברר ביתר שאת את מקורות האוכל הנכנס למטבח. ומה התברר? באותה עיירה הדיח הרב את השוחט המקומי ופסלו מתפקיד השחיטה לבני העיירה, אך השוחט החצוף המשיך לשחוט, למרות גזרתו של הרב.

באותם ימים ערכה אחת המשפחות בעיירה חתונה לבנה, וכנראה כדי ליהנות ממחיר מוזל, הוזמן הבשר אצל השוחט ההוא. הילד השתתף בחתונה, ואכל מהבשר שנשחט על ידי השוחט שנפסל.

חזרה האישה אל הגר"ע וסיפרה דברים כהווייתם. "זו הסיבה לטמטומו של הילד", פסק הגאון. לשאלת האם כיצד לתקן את הפגם, הורה רבי עקיבא איגר שיעלו את הילד לארץ ישראל, ושיעסוק שם בתורה. ואכן, הילד עלה ארצה, וצמח לאחד מתלמידי החכמים הגדולים בירושלים.

לא לוקחים לפני ש"משלמים"

מעניין לעניין באותו בניין: בית יהודי מושתת על החינוך לברכות הנהנין: לפני האוכל ואחריו. כל אימא בישראל מלמדת את בנה לומר ברכה לאט ובקול לפני אכילת ממתק. אנחנו מחנכים לברכה אחרונה, כשבסעודות שבת נעשה זאת יחד עם ילדינו הקטנים.

חשוב מאוד להחדיר את העניין בצורה חיובית. נסביר לילדים: אנחנו רגילים לומר תודה לדוד או דודה שכיבדו אותנו בממתק, קל וחומר שאנחנו חייבים לומר תודה לבורא העולם, שלמעשה, הוא יצר והצמיח ונתן את המאכל שבידינו.

נמחיש להם, כי כשם שברור כי בחנות לא לוקחים מוצר לפני שמשלמים, כך גם לא נהנים מן העולם ללא ברכה; הברכה היא

ע"ה, שהעירה פעם למישהו ש"חטף" ברכה, ותיארה איך הזרע התחנן שייקלט ויצמח, ובהמשך התפלל שיקצרו אותו ויניחו בסל, שיטחנו ויאפו, והכול כדי שיהודי יזכה לברך עליו. ולפעמים, בהיסח דעת של רגע, כל הציפייה של אותו ניצוץ קדוש שהיה במאכל יורדת לטמיון.

חשוב שנשמש דוגמה אישית לברכות במתינות ובקול; הילדים מעתיקים אותנו בכל פרט, ובמיוחד בדברים הנראים לא מודעים. ילד הרואה שברכה היא עניין שלם, לומד לברך בכוונה.

התשלום לקב"ה על כל הטוב שהוא מרעיף עלינו. חשוב לתאר לילדים איזה רעש נהיה בשמיים כשילד מברך, איך הקב"ה משתיק את כולם, ורוצה לשמוע רק ברכה טהורה מילד יהודי צדיק.

נתאר להם איך הברכה הופכת להיות יהלום המונח בכתרו של המלך.

מנגד, נתאר את האכזבה שיש בשמיים כשפספסנו ברכה, כסיפור הידוע על הרבנית הראשונה לבית בעלזא, מרת מלכה

הסיפור היומי

אחד התלמידים, בחור צעיר טהור לב, סימן בכרטיס המבצע שלו את הקבלה "להתחזק בשמירת העיניים". לאחר זמן, כאשר נשאל מדוע בחר דווקא בדבר זה, בעצמו לא ידע להסביר מדוע...

David Cohen/Flash90

עין תחת עין - סיפור מפעים שאירע בת"ת 'תפארת יוחנן' קארלין סטאלין במודיעין עילית

לחצר הקודש קארלין לקראת קבלת התורה בצילא דמהימנותא. עלה אל מרומי גבהי הפארנצ'ענס החדשים, וצנח יחד עם כולם בקריסה הנוראה רח"ל.

יחד עם כל הפצועים הובל הבחור לבית הרפואה, כאשר עינו חבולה, כחולה ונפוחה, באופן מפחיד. אך, עוד בעיצומו של חג כבר שוחרר הבחור לאחר שבוצעו בו כל הבדיקות המקיפות, והתברר כי עינו יצאה בריאה ושלימה בנסים עצומים - כמילימטר אחד הפריד בין פגיעה אנושה בעין עצמה חלילה. ולמרבה הפלא, הוא אף לא חש שום ייסורים במשך כל התקופה.

היתה זו יד ד' לשמור על הבחור היקר, יחד עם שרשרת הנסים העצומים שהתרחשו באותו מעמד, ולהביאו לזכות של התחזקות בשמירת העיניים, ללא סיבה מיוחדת בדווקא - כדי שיזכה לנס עצום בשמירה עליונה על עינו.

הנה לנו חיזוק גדול, טרם צאתנו לדרכים המסוכנות, תרתי משמע, לשמור את עינינו בקדושה ובטהרה, וכך נזכה לשמירה יתירה מאת שומר ישראל.

(הרב אהרן ברגמן, 'המבשר'; ייש"כ להרב פנחס זרביב מכון 'למעשה'. לתגובות ולחומר נוסף: p0583271323@gmail.com)

היה זה לאחר אסון מירון. בשבוע שלאחר המאורע שנחרט בדיו של דם בדפי ההיסטוריה, נוכח ארבעים וחמשה הקרבנות הטהורים שנלקחו בחטף. בין כתלי הת"ת נערך מבצע של 'קבלות טובות' תחת הכותרת: "ולא יבוש מפני המלעיגים עליו בעבודת השם", במסגרתו קבלו עליהם התלמידים חיזוקים מיוחדים לאותה תקופה - עד חג השבועות, במטרה "לעשות רצון אבינו שבשמים, בחיזוק לרגל המצב הקשה [ברקע מבצע 'שומר החומות'], לעילוי נשמות הנפטרים, לרפואת החולים שיתרפאו, ולישועת כלל ישראל" - כפי שנכתב בכותרת המשנה של המבצע. כדי להקל על התלמידים הוכנה רשימה של כשלושים קבלות טובות, כדי שכל אחד יבחר לעצמו במה להתחזק ומה לשפר לפי תחושתו האישית.

אחד התלמידים, בחור צעיר טהור לב, סימן בכרטיסו קבלה להתחזק ב"שמירת עיניים". לאחר זמן, כאשר נשאל מדוע בחר דווקא בדבר זה, בעצמו לא ידע להסביר מדוע.

חלפו שבועות ספורים. הגיע ערב חג השבועות. היום בו הסתיים מבצע חיזוק זה. אותו בחור, יחד עם כל חבריו, נסע

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

האם מותר לקנות 'נעלי תשעה באב' בתשעת הימים?

ה. מותר להזמין רהיט ויש לקבלו אחרי ת"ב, ואם הגיע לפני - יש לכוון שלא לזכות בו אלא לאחר ת"ב.
ו. צרכי בריאות הגוף - מאורר, משקפיים, שעון, הלבשה אישית. כשאינ יותר. ושמעתי מהגר"י פיישר זצ"ל שעד שבוע שחל בו ת"ב עדיף לקנות לבנים וגרבים חדשים מאשר לכבס ישנים (לבני אשכנז).
ז. קניית ספרים - מותרת, כל הנחוץ ללימוד, והוא הדין ציצית תפילין ומזוזות (דעת מרן הגרש"ז אויערבך זצ"ל והגר"ש אלישיב זצ"ל).
ח. קניה ונתינת מתנות - כנראה מותר (לתקן שנאת חנם), פרט ליום ת"ב עצמו. ואמר לי הגר"ש אלישיב זצ"ל - "לא זר פרחים מפואר"... מתנה לבר מצוה, ברית - נחשבים כ"דבר אבד", כי אם לא יתנו כעת אולי לא יתנו לעולם (הגר"ש שורף שליט"א). מתנה ללידה, עדיף להביא דבר לתינוק מאשר לילודת (שמעתי מהגר"י נויבירט זצ"ל).

(הרה"ג רבי יצחק יעקב פוקס שליט"א)

כחלק מהחיוב למעט בשמחה משנכנס אב, יש למעט במשא ומתן כולל קניית חפצים, בגדים, רהיטים, אפילו שאינם טעונים שהחינו, ואפילו לצורך שימוש אחרי ת"ב, ואפילו לא עבור קטנים (שמעתי מהגר"י פיישר זצ"ל) - ובפרט לא תכשיטי זהב וכסף. אין לקנות אפילו לא 'נעלי תשעה באב', אלא אם כן אין אחרות, ואז יקנו נעלים פשוטות (קרוקס) - הגר"מ פיינשטיין זצ"ל. קניות מותרות:

א. צרכי נישואין הסמוכים לאחר תשעה באב (משנ"ב, י"ד).
ב. לצורך פרנסה מותרת אפילו קניית רכב, ויש לברך שהחינו לאחר ת"ב. (ברכב משפחתי מברכים "הטוב והמטיב", ברכה המותרת בימים אלו).
ג. מצרכי מזון, כולל בשר (אין איסור מראית העין, שהרי אכילת בשר מותרת בשבת, סעודת מצוה וכו')
ד. דבר אבד, כגון שהמחיר עלול לעלות או כשישנה הזדמנות חד פעמית (הגר"ש אלישיב זצ"ל), ועדיף לקנות ולבוא לקחת אחרי ת"ב.

יהלומים מגדולי ישראל

כשראה הרב טווערסקי שהאדמו"ר ממחננובקה מתפלל כשפניו אל הציבור, חשב כי מפאת צרות המלחמה שכח הרבי את מנהג אבותיו, והתחיל לבכות. אבל לבסוף החליט לגשת אליו ולהזכיר לו...

כשפניהם אל הקיר ולא נגד העם. חשב הרב טווערסקי לעצמו, כי מה ששינה האדמו"ר ממנהג אבותיו הוא משום שמפאת צרות המלחמה ונדודי הרבים, שכח כיצד להתפלל כפי מנהג אבותיו. והתחיל לבכות בנימי לבבו על כל הצרות שעבר האדמו"ר, אבל החליט שעליו החובה להזכיר לאדמו"ר את אופן הכיוון של משפחתם. ניגש הרב טווערסקי לאדמו"ר ואמר לו בזה"ל: כבוד האדמו"ר, ברור שידוע כבודו שאצל הליטאים מתפללים כשפניהם אל העם, ואצל האשכנזים מתפללים הרבנים כשמקומם על גבי במה. אבל אצלנו - אמר בבכיות - הכיוון הנכון הוא אל הקיר, וברור שהאדמו"ר מפאת רוב צרותיו שכח זאת.

והתשובה הפעימה אותו: "היום כשעומד לפני יהודי, אינני מסוגל לסובב את הפנים שלי ממנו!" סיפר הג"ר משה יוסף שיינערמאן: שמעתי מידיד משפחתנו הרב ר' חיים טווערסקי שליט"א מעשה נפלא, שממנו אפשר לקחת חיזוק לשפר היחס בינינו לבין חברינו. מיד לאחר מלחמת העולם השניה פגש הרב טווערסקי את האדמו"ר ממחננובקה, שניהם קרובי משפחה מגזע גדולי וצדיקי האדמו"רים מטשערנוביל. כשנפגשו, סידר הרב טווערסקי מנין מיוחד בבית האכסניא של האדמו"ר. והנה לפליאת הרב טווערסקי, ראה שהאדמו"ר התפלל כל התפילה [עד תפילת שמו"ע] כשפניו נגד המתפללים, בעוד אדמו"רי משפחתו הקפידו מאוד להתפלל

כשאוטובוסים מלאים עם ילדים נסעו לבתי ספר. כשנשאל אודות ההנהגה הזאת ענה: היה זמן שעמדתי במקום אחד בכל בוקר, כשהייתי בגטו במלחמת העולם השנייה, והארורים ימ"ש שלחו בכל יום רכבות מלאים מבני עמנו לאושוויץ ועוד מקומות כאלו, וחשבתי אז שהנה באה עליה לבני עמנו רח"ל. ועכשיו שבחסדי השי"ת ניצלנו שארית הפליטה מהרשעים הארורים, עומד אני בכל בוקר בפניה כמו שעמדתי אז, אבל עכשיו אני מסתכל בברכת השי"ת. ולאות הכרת הטוב להשי"ת, עומד אני בכל בוקר ובוקר ונותן שבח והודי' על הברכה והנס שאני רואה לפניי.

(אהל משה ח"ח עמ' קפג)

ענה לו האדמו"ר: לא בני, לא שכחתי שום דבר. זוכר אני איך להתפלל כפי מנהג משפחתי. אבל תדע לך, ראיתי כ"כ הרבה מאחינו שחוסים ושרופים, ראיתי כ"כ הרבה מאחינו שנרצחו ונהרגו באכזריות הכי גדולה, אוי! כמה יקר לי היום כל בן ישראל שניצל מעמק הבכא! הלא היום מה שנשאר הוא מעט מזעיר ממה שהיה לנו, לכן היום כשאני רואה יהודי - ווי קען מען ארום דרייען פון א איד? [כיצד אפשר להסתובב כשעומד בן ישראל לפניי]. הלא כל אחד שנשאר מאיתנו הוא כ"כ חשוב!

מעין מעשה זה שמעתי אודות איש אחד מניצולי השואה [מר שאכנער זצ"ל] שהיה רגיל לעמוד בפנינת הרחוב בכל בוקר

בעניינא דיומא - תשעת הימים

האם מותר לקחת 'קלי צום' בשבת ערב ת"ב כדי שיוכל לצום בקלות?

הגאון רבי יהודה אריה הלוי דינר שליט"א

נ"ד, שכוונת המשנ"ב היא דווקא באדם חלוש שהולך לחזק מזגו, אבל בבריא גמור אין חשש, עי' שם.

ולפ"ז ב'קלי צום' שאין זה מאכל בריאים וזה בא לחזק מזגו, אסור לקחת בשבת (בעל "שבט הלוי" זצ"ל).

אולם אם מערבו בתוך אוכל (ועדיף לערבבו מלפני השבת), מותר לקחת, כיון שאינו ניכר, ואין זה נכלל בגזירת סממנים, וגם אין בזה משום מכין משבת לחול. ולכתחילה יש לרסקם ולערבבם מערב שבת במזון אחר או לערבב את הסירופ "קלי צום" במשקה, ובדיעבד אפשר לערבבו גם בשבת היות שאין זו תרופה אלא ריכוז צמחי מזון ("אגרות משה" או"ח ח"ג תש' נ"ד, ו"קובץ מבית לוי" חל' י"ג עמ' נ"ב, שש"כ פרק ל"ד).

(גיליון 'מים זכים')

שאלה: האם מותר לקחת 'קלי צום' בשבת ערב ת"ב כדי שיוכל לצום בקלות?

תשובה: איתא בשו"ע (ס' שכ"ח א'): מי שיש לו מיחוש בעלמא, והוא מתחזק והולך כבריא, אסור לעשות שום רפואה בשבת, ואפילו ע"י אינו יהודי, גזירה משום שחיקת סממנים. ועי' משנ"ב (ס"ק ב'), דאפילו דבר שאין בו איסור. אולם אם אוכל מאכל בריאים, כגון לשתות תה עם דבש לרפא הכאב, מותר, כמבואר בשו"ע (שם סעיף ל"ז) שאפילו קשה קצת לבריאים ומוכחא מילתא שלרפואה קעביד, מותר.

ואם רוצה לקחת דבר מה רק כדי לחזק מזגו, כגון ויטמינים, אזי כיון שאין זה מאכל בריאים אסור, ואפילו אם הוא בריא. משנ"ב (ס"ק ק"כ) בשם המג"א, עי' שם. ולפ"ז אסור לקחת ויטמינים (הגרש"ז אויערבך זצ"ל). אולם עי' "אגרות משה" או"ח ח"ג ס'

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

האם מותר לברך 'הגומל' בתשעה באב?

David Cohen/Flash90

משולחנו של הרה"ג רבי מרדכי הלוי שוורצבורד שליט"א מורה הוראה 'נאות שמחה' - מודיעין עילית

וכתב שיש לדמות ברכת הגומל למש"כ ה'שערי תשובה' (סי' תקנ"א סעיף ז') שמברכים הטוב והמטיב בתשעת הימים, ורק 'שהחיינו לזמן הזה' א"א לומר, ולכן יש לברך הגומל. והשי"ת יגמלנו חסדים טובים בישועת הכלל והפרט.

שאלה: רבים נוסעים במטוס ערב תשעה באב מהשיבות לבתיהם, והשאלה האם ביום תשעה באב ניתן לקבל עלייה ולברך הגומל בעשרה; וכן השנה, שתשעה באב חל בשבת, האם יש לברך בשבת תשעה באב ברכת הגומל. תשובה: ה'שדי חמד' מערכת תשעה באב הביא בזה דעות,

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל? שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

האם אסור לדבר לשון הרע על אדם שאינו מקפיד שידברו בגנותו?

איוה מלכות קסברגר

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר 'חפץ חיים'

אלא רק אינו מקפיד על המדבר עליו, שבזה התורה הקפידה על כבודו ואסרה לספר בגנותו. חילוק נוסף נכתב בזה (שיעורי עיון), שכאן אין הקרוב מקפיד על המספר 'מצד אהבת הקורבה אשר ביניהם', כלומר שבאמת הוא מקפיד שמגלים את גנותו, אלא שעל כל פשעים תכסה אהבה, ולכן אם קרובו יספר בגנותו, בדיעבד ימחל לו ולא יריב עמו, ולכן ברור שאין זה מתיר לספר בגנותו. ומדוע באמת עובר המספר על איסור, ואף נענש, גם כשהאדם שעליו נאמרו דברי הגנאי אינו מקפיד? והרי לכאורה לא גרע מאם ביקש המספר מחילה ממנו, ומחל לו? יש שביאר (עלי באר) זאת על פי מה שכתב הח"ח לעיל (כלל ד' ס"ב) שבאיסור לשון הרע, מלבד העוון שבין אדם לחברו שמתכפר כשמוחל לו חברו על כך, עובר גם עוון שבין אדם למקום, שעבר על רצון ה' שציוה שלא לדבר לשון הרע, ועוון זה אינו מתכפר במחילתו של חברו, אלא בחרטה וידוי וקבלה לעתיד.

בסעיף הראשון של כלל ח' מהלכות לשון הרע, כותב החפץ חיים כי גם על קרובים אסור לדבר לשון הרע, למרות שפעמים רבות אדם אינו מקפיד על לשון הרע שסיפר עליו קרובו, בגלל אהבת הקורבה שביניהם. בביאורים ומוספים מציינים כי כמה אחרונים תמהו על דברים אלו, הסותרים לכאורה למה שכתב החפץ חיים לעיל, שאדם שסיפר דברי גנות על עצמו בפני שלושה, והראה בכך שמתרצה ומסכים שיספרו זאת עליו, מותר לשומעים לספר זאת הלאה [בתנאי שלא יתכוונו לגלות הדבר יותר ולביישו, ולפי כל הפרטים המבוארים בכלל ב' מסעיף ד' ואילך]. ואם כן, מדוע כאן אסור לדבר לשון הרע על קרוב, למרות שהוא אינו מקפיד על כך? יש שכתב לחלק (שו"ת לחפץ בחיים ח"א סי' לה) בין מצב שהאדם מספר בגנות עצמו באופן שאינו חושש שהדבר יתפרסם, שאז מותר לספר בגנותו, כי לא הקפידה תורה על כבודו יותר ממה שהוא עצמו מקפיד, ובין מקום שאינו מספר בגנות עצמו,

מי קודם למי, הלבוש תפילין או האוחזן בידו?

סוכה דף ו

עד שישיחה בכדי אכילת פרס

כמו האדם ונטמאים רק משום זה שאדם מטמא בגדים, וכמבואר במשניות נגעים (פי"ג מ"ט), משא"כ כשאינו לבוש. א"כ למה היו צריכים לקום כשלבוש בציץ, אדרבה יותר יש לקום אם יאחז את הציץ בידו.

אמנם זה ברור, שאם רוצים להיכנס בפתח שני אנשים, אדם שאוחז תפילין בידו ואדם שאין עליו תפילין, בודאי מי שאוחז את התפילין בידו צריך להיכנס תחילה. ובדומה לזה מי שאוחז ספר, קודם לכניסה למי שאין בידו ספר (שם).

ומספרים שפעם הלך החזון איש עם הג"ר דוד פרנקל ועמדו להיכנס לבית, וביד ר' דוד פרנקל היתה גמרא, וחישב החזון איש שאם יתן לר' דוד להיכנס קודם מפני הגמרא שבידו, יחשבו את ר' דוד לחצוף, לכן תפס החזון איש את הגמרא מידו של ר' דוד ונכנס ראשון.

(אילת השחר קדושין סו.)

הגמרא בקידושין (סו.) מספרת על אלעזר בן פועירא שאמר לינאי המלך שחכמי ישראל שונאים אותו ואינם שמחים בהצלחתו. וכשביקש הוכחה לכך, אמר לו אלעזר בן פועירא, תכנס לפנייהם כשאתה לבוש בציץ ויצטרכו לעמוד בפניך מכיון ששם ה' כתוב בו, ואז הם גם ימחו בך שאינך רשאי לשמש בכהונה.

ומקשה בעל ה'איילת השחר', לכאורה משמע לא כמו שאומרים בשם הבית הלוי, דאם אחד לבוש תפילין, ואחד נושא תפילין ביד, צריך להקדים להנושא תפילין לפני האדם שלבוש בהן [ואמנם האדם הלבוש בתפילין מתקדש על ידם, כמבואר בשולחן ערוך (סי' כ"ה ובביה"ל שם), בכל זאת התפילין לחוד קדישי יותר], כיון שהלבוש בהן בטל לגופו.

והביא ראיה ממי שנכנס לבית המנוגע, אם לבוש, אין הבגדים נטמאים מיד אלא כששוהה כדי אכילת פרס, אבל אם הבגד הוכנס לבד נטמא מיד, רואים שכאשר אדם לבוש בבגדים, יש להם דין

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666

לשמוע ולחשוב מיע

ברכב, בבית, ובכל מקום...

התקשרו לקו השיעורים של 'דרשו'
וקבלו אלפי שיעורים והרצאות להאזנה

077-2222-666

פרשת השבוע מפי מיטב המרצים

חדשות 'דרשו' ועדכונים

מידע לנבחני 'דרשו'

'גישמאק בלימוד'

הרצאות על מתיקות התורה

שיעורי תוספות לפי סדר 'הדף היומי'

הרצאות לחגים ומועדים

תוכניות מיוחדות

שידורים חוזרים מאירועי 'דרשו'

שיעורי 'הדף היומי'
בעברית, אידיש וצרפתית

שיעורי 'הדף היומי בהלכה'
בבקאות ובעיון

'הפנתח בכל יום'
תוכנית יומית עם
סיפורים וחיזוקים

קו השיעורים של 'דרשו' לחייג, ללמוד, לדעת

מה המשותף למצוות ציצית תפילין וסוכה ומהי המשמעות המעשית לכך?

Yossi Zelig/Flash90

מֵאַרְךָ מִצְרָיִם”.

וכתבו הפוסקים, שלכן, בניגוד לשאר המצוות שבהן די בכוונה לשם קיום מצוה, בשלוש מצוות אלו יש לכוון גם לטעם המצוה, דהיינו שעושה את המצוה למטרה זו שנאמרה בתורה. ובדיעבד, יצא ידי חובתו אף ללא כוונת טעם המצוה.

[משנ"ב תרכה, א; ביאורים ומוספים דרשו, 1]

מבין תרי"ג המצוות שבתורה, ישנן מצוות בודדות שהתורה כתבה את טעמן, ומתוכן ישנן שלוש מצוות עשה הנוגעות לכל ישראל - ציצית, תפילין, וסוכה.

על הציצית נאמר: "לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת כָּל מִצְוֹתַי וְהֵייתֶם קְדוֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם". על התפילין נאמר: "לְמַעַן תִּהְיֶה תּוֹרַת ה' בְּפִיךָ כִּי בְיַד חֲזָקָה הוֹצֵאתָהּ מִמִּצְרָיִם". ועל הסוכה נאמר: "לְמַעַן יִדְעוּ דוֹרֵיכֶם כִּי בַסֻּכּוֹת הוֹשַׁבְתִּי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהוֹצִיאִי אוֹתָם

מסוק עומד באוויר מעל הסוכה - האם מותר לאכול בה?

הקצה האחר שלהם באופן שהם מכסים את הסכך, הורו פוסקי זמננו שאינם פוסלים את הסוכה. ואף טלית, סדין, וכיוצא בהן, שעפו ברוח ונחו על גבי סוכה, אינם פוסלים אותה. וכן מסוק העומד באוויר מעל גבי סוכה, אינו פוסל אותה. ונחלקו פוסקי זמננו לגבי היושב בסוכה ומטריה פרוסה מעל לראשו - אם יצא ידי חובתו.

[שו"ע תרכו, א, משנ"ב, א, וביה"ל ד"ה בכל; ביאורים ומוספים דרשו, 2]

חכמינו ז"ל דרשו שהסכך של הסוכה צריך להיות תחת אוויר השמים, ולא תחת תקרה או סכך פסול אחר, ולא תחת סכך אחר הגבוה עשרה טפחים מהסכך התחתון. וסוכה שהצטברה עליה שיכתב שלג - יש אומרים שכיון שהוא עומד לימס מאליו, אך יש שכתבו שאין לברך על הישיבה בה 'לישב בסוכה'. וכבסים התלויים על גבי חבלים בצד הסכך, והרוח מעיפה את

סוכה הבנויה בסמוך לעץ גבוה וענפיו מונעים מהשמש להגיע אליה - האם היא כשרה?

אם הם צפופים באופן ש'צילם מרובה מחמתם', הסוכה פסולה; ואפילו אם משך את ענפי העץ כלפי הסוכה ועירבם יחד עם הסכך כשר שעל גבי הסוכה באופן שאינם ניכרים, אין זה מכשיר את הסוכה. ואם צילם של הענפים אינו מרובה מחמתם - נחלקו הפוסקים באיזה אופן הסוכה פסולה, והאם ניתן להכשירה, וראה תקציר למחר.

[שו"ע תרכו, א, משנ"ב ב, וי, וביה"ל ד"ה תחת; ביאורים ומוספים דרשו, 1]

בהמשך לאמור: ענפי עץ כשרים לסיכוך רק כשהם תלושים, ולא כשהם מחוברים. וסוכה שנבנתה בסמוך לעץ גבוה, שענפיו הרבים יוצרים צל המונע מקרני השמש להגיע אליה, אך אינם מסוככים מעליה, הסוכה כשרה. ואף אם מדי פעם הרוח מניפה אותם והם נפרסים למרחב ומסוככים על הסוכה - הסוכה כשרה, אך באופן זה, לכתחילה ראוי לקוצצם. ברם, אם הענפים מסוככים בקביעות מעל לסכך הכשר -

* חכמינו ז"ל אמרו, שבמוצאי יום הכיפורים יוצאת 'בת קול' ומכריזה: "לך אכל בְּשֶׁמְחָה לְחֶמֶךְ וְשָׂתָה בְּלֵב טוֹב יַיִנְךָ", כלשון ספר קהלת. ולילה זה הוא מעין חג, ואוכלים ושמחים בו.
* למחרת יום הכיפורים, ראוי להשכים מוקדם מן הרגיל לתפילת שחרית, כדי להראות שאנו חפצים במצוות ונכנעים לפני השי"ת גם בימים רגילים, ולא רק בימים שבהם אנו צריכים לבקש רחמים.
* ברכת 'מאורי האש' מברכים רק על נר שהודלק כדי להאיר, ולא על נר שהודלק למטרה אחרת, כגון 'נר נשמה' שהודלק לעילוי נשמת המת, או נר שהדליקו לאות כבוד על גבי ה'עמוד' של שליח הציבור.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האם תוקעים ומתענים על תופעה של יתושים המזיקים בצורה חריגה?

להמיתו לאלתר).
ובעלי חיים המזיקים ואינם ממיתים, כגון יתושים - אף אם הזיקו באופן שאינו כפי טבעם, לא תוקעים ולא מתענים על כך. ונחשים ועקרבים - כל שאין וודאות שאינם עלולים לגרום למוות, הרי הם נחשבים לחיה משולחת, אם הזיקו שלא כפי טבעם.
[שו"ע תקעו, ו-ז, ומשנ"ב כו; ביאורים ומוספים דרשו, 14]

במשנה במסכת תענית, נאמר ש'חיה משולחת' היא צרה שתוקעים ומתענים עליה. והיינו, חיה הנוהגת שלא כפי טבעה, כגון שמופיעה במקום ובזמן שאינם מתאימים לטבעה, או שהורגת בני אדם שלא כטבעה.
ובזמננו, התופעה של חיה משולחת אינה מצויה. וכלב נושך, אינו נחשב לחיה משולחת; (אולם, כלב שנשך בני אדם, יש

הלוח היומי

ד' באב | רבי בן ציון ב"ר שלמה הלברשטאם הי"ד, מבאבוב, בעל קדושת ציון

ביום זה בשנת ג' אלפים ת"ד, בעליית עזרא, נשקלו הכסף והזהב והכלים שהביאו עמם מבבל לביהמ"ק (כמובא בעזרא ח' ל"ג).
בשנת ג' אלפים תכ"ח, נחמיה ואנשיו מעולי הגולה החלו לתקן את הפרצות בחומת ירושלים ונמשכה בנייתן 52 יום.

יארצייט:

ש"פ: רבי מנחם עזריה ב"ר יצחק ברכיה זצ"ל, מפאנו, בעל שו"ת רמ"ע מפאנו, עשרה מאמרות ועוד.
תר"ח: רבי יצחק ב"ר יוסף זצ"ל, מיאמפלי.

תרס"ב: רבי צבי מאיר ב"ר שלמה הכהן רבינוביץ זצ"ל, מראדומסק.

תרצ"ה: רבי רפאל ב"ר מרדכי אנקאווא זצ"ל, אב"ד סאלי ולימים אב"ד מרוקו, בעל תועפות ראם, קרני ראם, פעמוני זהב ועוד.

תש"א: רבי בן ציון ב"ר שלמה הלברשטאם הי"ד, מבאבוב, בעל קדושת ציון.

תש"ג: רבי יהושע העשיל ב"ר חיים שמואל הורוויץ הי"ד, מחנציץ-עלקוש.

תשס"ד: רבי שמעון נתן נטע ב"ר יעקב יצחק בידרמן זצ"ל, מלעלוב.

תשע"ו: רבי יחזקאל יוסף ב"ר שלמה בנימין אשג זצ"ל, בעל מפתח הזהר ופתח העיר.

עצה כיצד לחוש את צער החורבן

המשגיח הגה"צ רבי נתן ווכטפויגל אמר: עד כמה שהאדם מרגיש שלא חסר לו כלום, הוא לא יכול להיות מתאבל על ירושלים. האדם צריך להכין את עצמו להיות במצב של געגועים עצומים על בית המקדש ועל ירושלים ועל כלל ישראל שיגיעו לשלימות שלהם.

(לקט רשימות - ביהמ"ק עמ' צב)

נשתדל לעזור בלבנו געגועים עצומים לבנין בית המקדש ולקרבת ה' הנפלאה שתהיה לנו בזמן הגאולה

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il